

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ MOKYMO IR KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2015 m. birželio 15 d. Nr. 1-183
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo (2014 m. lapkričio 13 d. įstatymo Nr. XII-1330 redakcija) 7 straipsnio 11 punktu:

1. T v i r t i n u Savanorių ugniagesių mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2016 m. sausio 1 d.

Direktorius
vidaus tarnybos generolas

Remigijus Baniulis

PATVIRTINTA
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2015 m. birželio 15 d.
įsakymu Nr. 1-183

SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ MOKYMO IR KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Savanorių ugniagesių mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Lietuvos Respublikos savanorių ugniagesių įvadinio mokymo ir tolesnės kvalifikacijos tobulinimo tvarką.
2. Aprašo paskirtis – užtikrinti tinkamą savanorių ugniagesių mokymą ir jų tolesnį kvalifikacijos tobulinimą.
3. Aprašu privalo vadovautis savanoriškos veiklos organizatoriai, vykdydami savanorių ugniagesių įvadinį mokymą ir kvalifikacijos tobulinimą.
4. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymu, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymu, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymais ir kitais teisės aktais.
5. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme vartojamas sąvokas.

II. SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ ĮVADINIS MOKYMAS

6. Asmenų, siekiančių tapti savanoriais ugniagesiais, mokymas vykdomas pagal šias programas:
 - 6.1. savanorių ugniagesių, dalyvaujančių gėsinant gaisrus, – pagal Savanorio ugniagesio, dalyvaujančio gėsinant gaisrus, įvadinio mokymo programą (1 priedas);
 - 6.2. savanorių ugniagesių, nedalyvaujančių gėsinant gaisrus, tačiau vykdančių visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje, – pagal Savanorio ugniagesio, nedalyvaujančio gėsinant gaisrus, tačiau vykdančio visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje, įvadinio mokymo programą (toliau – Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programa) (2 priedas).
7. Savanorių ugniagesių, nedalyvaujančių gėsinant gaisrus, tačiau vykdančių visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje, mokymas neprivalomas. Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programa yra rekomendacinio pobūdžio.
8. Mokymo programų tikslai:
 - 8.1. Savanorio ugniagesio, dalyvaujančio gėsinant gaisrus, įvadinio mokymo programa – suteikti teorinių žinių ir praktinių gebėjimų dalyvauti gėsinant gaisrus ir atliekant pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus;
 - 8.2. Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programa – suteikti teorinių žinių vykdyti visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje.
9. Asmuo, baigęs Savanorio ugniagesio, dalyvaujančio gėsinant gaisrus, įvadinio mokymo programą ir išlaikęs egzaminą, gebės saugiai dirbti su gaisrų gėsinimo ir gelbėjimo įranga ir priemonėmis, gėsininti gaisrus, vykdyti pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus.
10. Asmuo, baigęs Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programą ir išlaikęs egzaminą, gebės vykdyti visuomenės švietimą ar kitą visuomenei naudingą veiklą gaisrinės saugos srityje.

11. Savanorių ugniagesių įvadinį mokymą organizuoja savanoriškos veiklos organizatorius, o vykdo mokymo vykdytojas. Savanoriškos veiklos organizatorius gali būti mokymo vykdytojas.

12. Savanorių ugniagesių mokymas gali būti organizuojamas taikant tradicinius mokymo metodus (paskaitos ir pratybos) ir mišrius (teorinę mokymo dalį mokantis nuotoliniu būdu, praktinę – mokymui skirtose vietose).

13. Savanorius ugniagesius gali mokyti asmenys, turintys ne mažesnę kaip 5 metų darbo priešgaisrinėse gelbėjimo pajėgose patirtį.

14. Baigus mokymą, žinioms ir praktiniams įgūdžiams įvertinti organizuojamas egzaminas:

14.1. asmens, baigusio Savanorio ugniagesio, dalyvaujančio gesinant gaisrus, įvadinio mokymo programą, egzaminą sudaro dvi dalys: teorinių žinių tikrinimas ir praktinių įgūdžių vertinimas:

14.1.1. teorinės žinios tikrinamos testu, kuriame yra 40 klausimų. Klausimai turi apimti visas sritis, nurodytas Savanorio ugniagesio, dalyvaujančio gesinant gaisrus, įvadinio mokymo programoje. Egzaminas laikomas išlaikytu, jeigu klausytojas atsako į 50 procentų pateiktų klausimų. Teorinių žinių patikrinimo testas gali būti vykdomas nuotoliniu būdu. Teorinės žinios vertinamos pažymiu;

14.1.2. praktinių įgūdžių vertinimo metu klausytojai turi pademonstruoti praktinius įgūdžius dirbti su gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemonėmis, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įranga. Užduotys atliekamos individualiai ir poromis. Klausytojas turi atlikti dvi individualias užduotis ir vieną užduotį kartu su kitu klausytoju. Praktiniai įgūdžiai vertinami įskaita;

14.1.3. gavus neigiamą įvertinimą nors iš vienos egzamino dalies, egzaminavimas nutraukiamas ir egzaminas laikomas neišlaikytu. Iš naujo laikyti egzaminą galima ne anksčiau kaip po dviejų savaičių. Antrą kartą gavus neigiamą įvertinimą, būtina kartoti mokymo kursą;

14.2. asmens, baigusio Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programą, organizuojamas teorinių žinių patikrinimas:

14.2.1. teorinių žinių patikrinimo metu klausytojas turi atsakyti į testo klausimus. Testą sudaro 20 klausimų. Klausimai turi apimti visas sritis, nurodytas Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programoje. Testas laikomas išlaikytu, jeigu klausytojas atsako į 70 procentų pateiktų klausimų;

14.2.2. gavus neigiamą testo įvertinimą iš naujo jį laikyti galima ne anksčiau kaip po dviejų savaičių. Antrą kartą gavus neigiamą įvertinimą, būtina kartoti mokymo kursą;

14.2.3. teorinių žinių patikrinimo testas gali būti vykdomas nuotoliniu būdu.

15. Savanorių ugniagesių žinias vertina mokymo vykdytojo įsakymu sudaryta ne mažesnė kaip trijų asmenų komisija. Į komisijos sudėtį turi būti įrašyti valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ir savanoriškos veiklos organizatoriaus atstovai.

16. Egzaminų komisijos sprendimas dėl teorinių žinių ir praktinių įgūdžių (Savanorio ugniagesio, dalyvaujančio gesinant gaisrus, įvadinio mokymo programa) arba teorinių žinių (Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programa) vertinimo įforminamas protokolu, kuriame nurodomas mokymo vykdytojo pavadinimas, egzaminavimo data, egzaminavimo komisijos sudarymą reglamentuojantis dokumentas, mokymo programos pavadinimas, egzaminuojamojo vardas ir pavardė, gimimo data, jo teorinių žinių ir praktinių įgūdžių vertinimo rezultatai ir egzaminavimo komisijos narių parašai.

17. Teigiamai įvertinus egzaminuojamojo žinias, mokymo vykdytojas išduoda mokymo programos baigimo pažymėjimą (3 priedas) su įrašu:

17.1. asmenims, baigusiems Savanorio ugniagesio, dalyvaujančio gesinant gaisrus, įvadinio mokymo programą: „*Baigė Savanorio ugniagesio, dalyvaujančio gesinant gaisrus, įvadinę mokymo programą ir gali dalyvauti gesinant gaisrus*“;

17.2. asmenims baigusiems Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programą: „*Baigė Savanorio ugniagesio, nedalyvaujančio gesinant gaisrus, tačiau vykdančio visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje, įvadinio mokymo programą ir gali vykdyti visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje*“.

18. Savanorių ugniagesių mokymas gali būti organizuojamas valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos padaliniuose.

19. Egzamino (testo) protokolai saugomi teisės aktų nustatyta tvarka. Egzamino (testo) protokolų elektronines kopijas per 5 darbo dienas privaloma pateikti apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai.

III. SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ, DALYVAUJANČIŲ GESINANT GAISRUS, KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

20. Savanoriai ugniagesiai, dalyvaujantys gesinant gaisrus, kvalifikaciją tobulina kursuose, mokymuose ir (arba) pratybose.

21. Metinės kvalifikacijos tobulinimo kursų ir mokymų temas iki kiekvienų metų vasario 1 d. tvirtina savanoriškos veiklos organizatoriai, suderinę jas su apskričių priešgaisrinėmis gelbėjimo valdybomis.

22. Apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, rengdamos pratybų planus, turi numatyti savanorių ugniagesių pasitelkimą.

23. Savanoris ugniagesys, dalyvaujantis gesinat gaisrus, kartą per 4 metus privalo ne mažiau kaip 4 val. tobulinti kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba per pratybas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Asmenims, turintiems Įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovų ir atsakingų asmenų, kuriems pavesta kontroliuoti objekto priešgaisrinę būklę ir imtis priemonių priešgaisrinės saugos reikalavimams vykdyti, priešgaisrinės saugos mokymo programos pažymėjimą ir pareiškusiems norą tapti savanoriais ugniagesiais, nedalyvaujančiais gesinant gaisrus, tačiau vykdančiais visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje, baigti Savanorio ugniagesio, vykdančio gaisrų prevenciją, įvadinio mokymo programos nereikia.

SAVANORIO UGNIAGESIO, DALYVAUJANČIO GESINANT GAISRUS, ĮVADINIO MOKYMO PROGRAMA

Temų pavadinimai	Valandų skaičius	
	teorijai	praktiniam mokymui
1. Lietuvos Respublikos, apskrities ir rajono ugniagesybos istorija. Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, esančios apskrityje ir savivaldybėje	0,5	
2. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai gesinant gaisrus, evakuojant žmones ir vykdant pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus	1	
3. Ryšio tarp priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų organizavimas	0,5	
4. Gaisro gesinimo organizavimas	0,5	
5. Degimo teorijos pagrindai	0,5	
6. Degimo nutraukimo būdai	0,5	
7. Pavojingi gaisro veiksniai, apsauga nuo jų	0,5	
8. Statybinių konstrukcijų ir medžiagų pokyčiai gaisro metu. Konstrukcijų atsparumas ugniai	0,5	
9. Gaisro žvalgyba. Situacijos vertinimas	0,5	
10. Žmonių paieškos gaisravietėje principai, evakavimo būdai	0,5	
11. Gaisro gesinimas gyvenamuosiuose pastatuose	1	
12. Gaisro gesinimas žemės ūkio objektuose	1	
13. Gaisro gesinimas esant nepalankioms gamtinėms sąlygoms	0,5	
14. Gaisro gesinimas miškuose, durpynuose, dideliuose plotuose	0,5	
15. Įrangos, turinčios įtampą, gesinimas, elektros laidų kirpimo ypatumai, naudojamos apsaugos nuo elektros priemonės	0,5	
16. Vandens šaltiniai, kuriuos naudoja priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos	0,5	
17. Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemonės, jų techninės ir taktinės charakteristikos, klasifikavimas, paskirtis, sutartinis žymėjimas	0,5	
18. Gaisrinių žarnų paskirtis, klasifikacija, techniniai parametrai, panaudojimo būdai	0,5	
19. Gaisriniai vandens švirkštai, jų klasifikavimas, paskirtis, taktinės ir techninės charakteristikos	0,5	
20. Ugniagesio apsauginiai drabužiai. Paskirtis, sudėtinės dalys, priežiūros ypatumai. Apsirengimas ugniagesio apsauginiais drabužiais		1
21. Darbas su gaisrine ir gelbėjimo įranga, kuri yra komandoje		1
22. Gaisrinės kopėčios. Pakilimas ištraukiamosiomis kopėčiomis		2
23. Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemonės pastatymas prie atvirojo vandens šaltinio		1
24. Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemonės pastatymas prie gaisrinio hidranto		1
25. Pajėgų ir priemonių išdėstymas tiekiant vandenį B tipo švirkštu		2
26. Susipažinimas su ugniagesių komandos gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemonėmis ir įranga: 26.1. Susipažinimas su automobiline cisterna 26.2. Apsirengimas ugniagesio apsauginiais drabužiais 26.3. Pajėgų ir priemonių išdėstymas tiekiant vandenį B tipo švirkštu 26.4. Automobilinės cisternos pastatymas prie atvirojo vandens šaltinio 26.5. Automobilinės cisternos pastatymas prie gaisrinio hidranto 26.6. Darbas su B tipo vandens švirkštu 26.7. Darbas su ištraukiamosiomis kopėčiomis, tiekiant vandenį ant stogo B tipo švirkštu		8
27. Baigiamasis egzaminas	1	2
Iš viso:	14	16

Savanorių ugniagesių įvadinio mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo 2 priedas

SAVANORIO UGNIAGESIO, NEDALYVAUJANČIO GESINANT GAISRUS, TAČIAU VYKdančio VISUOMENĖS ŠVIETIMĄ GAISRŲ PREVENCIJOS SRITYJE, ĮVADINIO MOKYMO PROGRAMA

Temų pavadinimai	Valandų skaičius	
	teorijai	praktiniam mokymui
1. Lietuvos Respublikos, apskrities ir rajono ugniagesybos istorija. Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, esančios apskrityje ir rajone	0,5	
2. Lietuvos Respublikoje kilusių gaisrų statistiniai duomenys. Pagrindinės gaisrų kilimo priežastys	0,5	
3. Gaisrinę saugą reglamentuojantys teisės aktai. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės	1,5	
4. Gaisrinės saugos organizavimas	1	
5. Priešgaisrinė įranga	1	
6. Gaisro gesinimo organizavimas. Veiksmai kilus gaisrui	2	
7. Atsakomybė už gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus	1	
8. Baigiamasis testas	0,5	
Iš viso:	8	

Savatorių ugniagesių įvadinio
mokymo ir kvalifikacijos
tobulinimo tvarkos aprašo
3 priedas

(Savatorio ugniagesio įvadinio mokymo programos baigimo pažymėjimo formos pavyzdys)

MOKYMO VYKDYTOJO PAVADINIMAS

(Juridinių asmenų registras, kodas, adresas, telefonas, faksas, el. paštas)

**SAVANORIO UGNIAGESIO ĮVADINIO MOKYMO PROGRAMOS BAIGIMO
PAŽYMĖJIMAS**

(data)

(sudarymo vieta)

_____, gim. _____ - _____ - _____,
(asmens vardas ir pavardė) (gimimo data)

baigė _____ valandų mokymą pagal Savatorio ugniagesio, _____
(trukmė, val.)

_____ įvadinio mokymo programą ir
(programos pavadinimas)

gali _____ .

Mokymo įstaigos direktorius
A.V.

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)
